

SVM 2003024 Rovbjerg SV.**Matr.nr. 9b;7000b Neble By, Boeslunde sogn. Stednr. 040301.**

KUAS j.nr FOR 2003-2122-0110.

Beretning for ”Rovbjerg SV”, Boeslunde. Bopladsspor i form af gruber og kogestensgruber, Yngre Bronzealder, samt hus med 4 tagbærende stolpesæt fra Yngre Bronzealder/Ældre Førromersk Jernalder.**Udgravningsleder: Lehne Mailund Christensen. Udgravning foretaget 10.06.2003 – 16.06.2003.**

Indholdsfortegnelse

Abstract	1
Undersøgelsens forhistorie	2
Administrative data	2
Øvrige data	3
Topografi, terræn og undergrund	3
Målesystem.....	3
Horisontalt.....	3
Vertikalt	4
Udgravningsmetode.....	4
Undersøgelsens resultater.....	5
Fremtidigt arbejde	6
Anlægsliste	7
Fundliste	14
Fotoliste.....	17
Liste over måledata.....	18
Bilag 1: Udsnit af 4 cm kort	19
Bilag 2: Oversigtskort	20
Bilag 3: Hus I	22
Bilag 4: Oversigt med anlægsnumre (A3)	

Abstract

Udgravning forud for anlæggelsen af en rundkørsel på Korsør Landevej, lige vest for Boeslunde og sydvest for gravhøjen Rovbjerg. I det 1862 m² store felt blev der erkendt et mindre hus, 33 gruber, 19 kogestensgruber, 11 stolpehuller og 2 større fyldskifter. I 11 anlæg blev der gjort fund af keramik, med bl.a. lodrette rande og beklaskning, som dateres til sen yngre bronzealder. Huset består af 4 sæt tagbærende stolper, hvoraf de to østligste sæt er indtrukne, samt 4 dørstolper i nordvæggen. Huset dateres typologisk til Yngre Bronzealder/Ældre Førromersk Jernalder. Pladsen er ikke afgrænset.

Undersøgelsens forhistorie

De arkæologiske undersøgelser blev foretaget forud for anlæggelsen af en rundkørsel på Korsør Landevej, lige vest for Boeslunde, v. Vestsjællands Amt. Overjorden var allerede blevet afrømmet da området blev besøgt af Museumsinspektør Hugo H. Sørensen, og det kunne derfor konstateres, at der fandtes kogestensgruber og affaldsgruber fra oldtiden på arealet.

Lige nordøst for det berørte område ligger det lokale højdepunkt Rovbjerg, i hvis umiddelbare nærhed der er undersøgt flere spor af forhistorisk bebyggelse. På de nærmeste lokaliteter er der desuden konstateret tydelige rækker af ildgruber med brændte sten, der peger mod Rovbjerg og som kan ses i sammenhæng med kulthandlinger.

Det blev derfor anset for væsentligt at registrere de relativt få og simple anlæg indenfor det berørte areal, for at sikre evt. sammenhæng med de øvrige anlæg i området og skaffe daterende materiale. For ikke at sinke anlægsarbejdet unødigt, blev det aftalt at foretage en ekstensiv udgravning, varende 5 lange arbejdsdage.

Administrative data

Sydvestsjællands Museum stod for undersøgelsen og al originaldokumentation samt fund opbevares på museet.

Sagens gang:

Dato Hændelsesforløb

23. maj 2003 Telefonisk henv. fra Vejkontoret Vestamt (esm tog besked u. dato)

27. maj 2003 Telefonisk henv. fra Carsten Søndergård - muldafrømning 28-05-2003 om formiddagen (besked modt. af MM 15:32)

27. maj 2003 Telefonisk kontakt til Carsten Søndergård - formentlig muldafrømning i kommende uge (juni)

28. maj 2003 Sag oprettet. Telefonisk kontakt til CS ikke mulig (kursus). Besøg på stedet. Aftalt mindre forundersøgelse med prøvegrøfter til råjord man. 2. juni kl. 7:00

2. juni 2003 Besøg på stedet under afrømning af overjord, konstateret mange kogestensgruber, affaldsgruber m.v. Anlægsarbejdet aftalt fortsat med forsigtig muldafrømning. Forsøgt kontakt til Vestamt CS - ikke mulig.

3. juni 2003 Telefonisk kontakt til CS (på kursus) - aftalt møde på stedet 04-06-2003. Telefonsik orientering af formand på stedet.

4. juni 2003 Udarbejdet beskrivelse og budget. Pr. post til KUAS og mail til JPI, KUAS

4. juni 2003 Besigtigelse og møde på stedet med CS og Jørn Ole Hesselvig. Aftalt undersøgelse, budget til KUAS og forh. i gang tir. 10-06-2003 efter pinse ellers 11-06-2003.

5. juni 2003 Telefonisk orientering fra J.O.Hesselvig OK til undersøgelse - ansat 2 studerende: Jonas+Lehne Christensen til tirsdag 10-06 kl. 7:15 i Sorø.

6. juni 2003 Bestilt lejebil i 2 uger fra 10-06-03 (inkl. også Gartnerhaven)

6. juni 2003 Telefonisk bekræftelse fra JPI, KUAS vedr. undersøgelsen. Telefonisk orientering af JO Hesselvig vedr. start 10-06 kl. 8:30 - 9:00 maskine først onsdag.

10. juni 2003 Undersøgelse til 16-06-2003 Lehne og Jonas Christensen

10. juni 2003 Mail med orientering til "bymuseum@post.tele.dk" vedr. denne og Gartnerhaven.

13. juni 2003 Godkendt udt. og budg. til Vestsjællands Amt m. kopi af godk.

13. juni 2003 Modtaget godkendelse af budget for undersøgelse fra KUAS

Øvrige data

Udgravningen påbegyndtes tirsdag d. 10/6 2003 og afsluttedes mandag d. 16/6 2003.

Deltagere i Udgravningen var Stud.Mag. Lehne Mailund Christensen og Stud.Mag. Jonas Christensen (begge deltog også i udarbejdelsen af udgravningsberetningen).

Stud.Mag. Lehne Mailund Christensen var udgravningsleder, og Museumsinspektør Hugo H. Sørensen var ansvarlig leder.

Mulden blev afrømmet med en lille gravemaskine, stillet til rådighed af Bygherren.

Vejret var solrigt, men der kom også en del regn, hvilket forhindrede anlæggene i at tørre ud. Ved undersøgelsens start havde det dog regnet så meget at alle anlæg var forsvundet, så hele arealet måtte afrensnes med fladeskovling eller vha. gravemaskinen.

Topografi, terræn og undergrund

Terrænforholdene kan ses på oversigtskort i 1:25.000 (4 cm kort 1412 IV NØ). Lokaltiteten er beliggende på den sydvestlige side af det højdedrag hvorpå Boeslunde ligger, og landskabet falder således i alle retninger væk fra landsbyen. Udgravningen blev foretaget på den sydvestlige skråning af en lokal bakketop, kaldet Rovbjerg (48 m.o.h.), på hvis top der ligger en gravhøj. Kun få hundrede meter mod sydvest (i en højde af ca. 25 m.o.h.) ligger en lille mose.

Bakketoppen bestod fortrinsvis af sand, men i den vestlige del af Felt A bestod undergrunden af gulbrunt moræneler (omtrent vest for linien med punkterne P1 og P6). Der var dog enkelte partier af ler i den sandede undergrund, hvor der også var større områder med grå- eller brun-farvet sand. I felt B bestod undergrunden af sand, der dog var stenet eller gruset i partier. Et større område mod øst var afgravet (formentlig p.g.a. grustagning).

Muldykkelsen var på op til 60 cm op ad bakken (mod nordøst), mens mulden nede ad bakken (mod sydvest) kun var på 20-30 cm.

Målesystem

Horisontalt

I Felt A opsattes 2 lokale målesystemer. Begge blev udlagt ud fra en ret linie trukket med målebånd, hvorfra der ved brug af Pythagoras's formel blev opsat målepunkter vinkelret på hoved-linien.

Målesystem I: Hovedlinien blev udlagt omtrent øst-vest (P1-P3), ud fra målepunktet P1 med koordinaterne 100/100 vest i feltet. Målesystem I omfatter målepunkterne P1 – P7 (T1-4).

Målesystem II: Fra punktet P7 blev der trukket en ny hovedlinie i feltets retning (omtrent ØNØ – VSV). I dette målesystem fik P7 koordinaterne 400/400. Målesystem II omfatter målepunkterne P7 – P11 (T5-6).

I Felt B opsattes blot to målepunkter på hver side af det eneste anlæg (P12-P13, se T7).

Opsættelsen af målesystemet måtte foretages temmelig hurtigt, men der er ikke konstateret afvigelser på mere end 2-3 cm. Alle målepunkter blev indmålt med GPS, og således fæstnet i forhold til hinanden og i forhold til landsdækkende koordinater. Målepunkternes koordinater blev afleveret som tekstdokument (jf. bilag) med koordinater beskrevet i System34 Sjælland. Rentegning m.v. er foretaget i dette målesystem.

Vertikalt

Alle nivellementer er foretaget ud fra samme opstilling. Sigteplanet blev indmålt i forhold til målepunkter i feltet, som efterfølgende blev indmålt med GPS:

P1: 2,45 m Kote: 35,363 m.

P2: 1,77 m Kote: 34,063 m.

P3: 1,51 m Kote: 34,4 m.

Alle nivellementer er anført på original-planerne, hvor de er angivet i cm under sigteplanet, som kan beregnes til at ligge i Kote 33,032 (gennemsnit af de tre målinger, forskellene skyldes usikkerhed i GPS-målingen).

I Felt B blev der ikke foretaget nivellementer, men overfladen på A23 lå i samme højde som P12 og P13 (ca. kote 37,7m).

Udgravningsmetode

Ved undersøgelsens start var der foretaget en grov muldafrømning på hele arealet, men alle markeringer af anlæg var forsvundet p.g.a. kraftig regn. Ved fladeskovling var det muligt at erkende anlæg, bl.a. stolpehuller tilhørende et hus, på den vestlige del af arealet, syd for hovedlinien (P1-P3). Hvor der lå koncentrationer af keramik i overfladen, blev der anvendt graveske til afrensning. Resten af området blev afrenset v.h.a. gravemaskinen.

Alle anlæg blev tegnet i fladen, v.h.a. tommestok og målebånd, på plantegninger i 1:100 (T1 - T7). De fleste anlæg blev desuden snittet med skovl og beskrevet i Gravebogen (A1 - A78). Udvalgte anlæg blev dog beskrevet og tegnet i 1:10 på snittegninger (T8 - T9). Enkelte anlæg blev også fotograferet (se Fotoliste). Alle fund blev nummeret (X1-X14) og hjemtaget til museet. Der blev udtaget jordprøver fra 6 anlæg (se Liste over Jordprøver).

Da der var begrænset tid til rådighed kunne alle anlæg ikke snittes. Det blev derfor prioriteret at snitte de anlæg der indeholdt fund, som lå i et system (Hus I) eller var mulige kogestensgruber. I de store gruber/kulturlag (A15 og A61) blev der lavet mindre nedgravninger forskellige steder indenfor anlægget for at fastslå dybden.

Den sydvestlige del af Felt A blev ikke afrenset og stod ved udgravningens begyndelse næsten under vand. Eventuelle anlæg blev derfor ikke registreret i denne del af feltet, som lå udenfor det område der blev direkte berørt af anlægsarbejdet. Efter aftale med anlægsmyndigheden vil mulden blive lagt tilbage uden at forstyrre anlægssporene.

Alle tegninger er scannet og overtegnet med MapInfo pro. ver. 7.0.

Undersøgelsens resultater

Der blev afdækket 1862 m² (felt A), samt et mindre areal nord for Korsør Landevej (felt B), som ikke er fladetegnet. Alle afdækkede fyldskifter blev tegnet i fladen og af disse blev ca. 75% snittet og beskrevet. Der blev fundet et hus, 33 gruber, 19 kogestensgruber, 11 stolpehuller uden system og 2 større fyldskifter (måske rester af kulturlag). I 11 anlæg blev der gjort fund af keramik i vekslende omfang, brændt lerklining samt et enkelt knogle-fragment. Fundene er registreret som 14 x-numre. Keramikken giver i sin helhed en datering til sen yngre bronzealder, baseret på de lodrette og lige, udtrukne rande, en lige båndformet hank placeret på bugnækket og de beklaskede sideskår.

Hus I består af 4 sæt tagbærende stolper (A6-A13) hvoraf de to østligste sæt er indtrukne i forhold til de to vestligste. Der er erkendt 4 dørstolper i nordvæggen (A16-A19) og 1 mulig dørstolpe i sydvæggen (A20). Huset er orienteret øst/vest og er >13 m langt og 5,4 m bredt, hvilket giver et indendørsareal på mindst 70,2 m².

Afstanden mellem stolpesættene er (fra vest mod øst):

A6/A7 - A8/A9: 3,75 m
 A8/A9 - A10/A11: 3,5 m
 A10/A11 - A12/A13: 3,3 m

Spændet mellem de tagbærende stolper er (fra vest mod øst):

A6-A7: 3 m
 A8-A9: 2,9 m
 A10-A11: 2,1 m
 A12-A13: 1,9 m

Døråbningen i nordvæggen har været 0,8 m bred og har bestået af to indtrukne stolper (en i hver side) umiddelbart indenfor to vægstolper.

Nedgravningen til de tagbærende stolper havde generelt skrå eller let skrå sider og rimelig flad bund, dog har A8 og A9 rundet bund. Der var flere nedgravninger i forbindelse med A6, A10 og A12 ligesom A7 synes at have dobbelt bredde, og det er derfor muligt at nogle af de tagbærende stolper har været udskiftet. Størrelsen på nedgravningerne varierer fra 39-97 cm i diameter og 9-26 cm i dybden. Fylden var gråbrunt til sortbrunt humøst sandet ler og alle på nær en nedgravning indeholdt trækulsnister. Herudover indeholdt 2 rødbrændt ler (A10 og A12).

Nedgravningen til dørstolperne havde let skrå til skrå sider og flad, konkav eller rundet bund. De var 21-54 cm i diameter og 13-21 cm dybe. Fylden var gråbrun let humøs sandet ler og halvdelen af nedgravningerne indeholdt trækulsnister.

Hus I kan dateres typologisk til Yngre Bronzealder eller Ældre Førromersk Jernalder, og der er ikke gjort fund som kan give en nærmere datering (der blev kun fundet 1 ukarakteristisk sideskår, X14, i stolpehul A12).

Kogestensgruberne varierede meget i størrelse, form, dybde og fyld.

De fleste (12 stk.) var cirkulære i fladen, mens 7 adskilte sig ved at være aflange (heriblandt A23 på Felt B). De 6 aflange var mellem 1,34 m og 5,27 meter lange, og mellem 0,68 m og 1,25 m brede. Nogle få

kogestensgruber havde skrå sider og nærmest spids bund og var tæt pakket med ildskørnede sten i bunden (f.eks. A3, A45 og A48).

Der var en koncentration af kogestensgruber øst i Felt A, hvor feltet snævredes ind mod syd (omkring Punkt 7, 8 og 9). Der kunne ikke erkendes nogle entydige rækker eller systemer i kogestensgrubernes spredning, men koncentrationen fortsætter formentlig ind under vejen mod øst.

Kun A2 og A23 indeholdt fund, og heraf kan fundene fra A2 dateres til Yngre Bronzealder.

De store gruber eller kulturlag (A15 og A61) indeholdt også fund, men kun keramikken fra A15 kan dateres (til Yngre Bronzealder).

Man må altså konkludere at der er tale om et bopladsområde, fortrinsvis fra Yngre Bronzealder, men det kan ikke udelukkes at Hus I stammer fra Ældre Førromersk Jernalder. Da der kun var fund i få af anlæggene og der ikke blev gjort nævneværdige stratigrafiske iagttagelser kan der ikke udskilles flere faser, men der kan heller ikke påvises en samtidighed. De mange fund fra forskellige perioder af oldtiden i Boeslunde og omegn gør det ikke usandsynligt, at aktivitets-sporene på pladsen stammer fra flere perioder.

Pladsen er ikke afgrænset, og fortsætter i hvert fald mod syd, vest og øst. Der kunne dog kun konstateres et enkelt anlægsspor på Felt B, hvilket muligvis skyldes grusgravning, og mulighederne for at finde yderligere anlæg mod nord er således begrænsede.

Fremtidigt arbejde

Anlægssporene fortsætter i alle andre retninger end nord, men p.g.a. veje og bebyggelse vil det kun være muligt at finde yderligere anlæg mod syd og vest. Mod vest falder terrænet, mens højdekurven fortsætter mod syd, og her vil det formentlig være oplagt at finde yderligere anlægsspor.

Sydvestsjælland Museum 5 juni 2003

Lehne Mailund Christensen
Stud.mag.

Anlægsliste

Anlæg Tegn. Felt Type

A1 T1 A Kogestensgrube.

Aflang kogestensgrube med flad bund. Snittet N-S, set fra Ø. Tværmål: 64 cm, Dybde: 7 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, leret sand med trækulsnister. I bunden partier af lyst brungråt, leret sand. Skitse i Gravebog.

A2 T2 A Kogestensgrube.

Cirkulær kogestensgrube med lodrette sider og fladt afrundet bund. Snittet N-S, set fra Ø. Diameter: 74 cm, Dybde: 33 cm. Fyld af mørkt gråbrunt, humøst, leret sand spættet med trækulsnister. Skitse i Gravebog. X1, X2.

A3 T1 A Kogestensgrube.

Aflang kogestensgrube med stejle sider og fladt afrundet bund. Snittet N-S, set fra Ø. Tværmål: 75 cm, Dybde: 69 cm. Fyld øverst af sortbrunt, meget trækulsholdigt, humøst, sandet ler med enkelte stykker brændt ler. I midten mørkt gråbrunt, let sandet ler med trækulsnister. I bunden gråsort, fedtet, meget trækulsholdig, let sandet ler med brændte sten. Tegning på T8.

A4 T1 A Grube.

Oval grube med skrå og stejl side samt afrundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Tværmål: 72 cm, Dybde: 38 cm. Fyld øverst og nederst af gråbrunt, humøst, sandet ler. I midten fyld af mørkt gråbrunt, let sandet ler med større partier af brændt ler. Skitse i Gravebogen.

A5 T2 A Grube.

Oval grube med skår og stejl side samt fladt afrundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Tværmål: 120 cm, Dybde: 30 cm. Fyld øverst af mørkt, gråbrunt, humøst, sandet ler med trækulsnister, keramik (X3) og store pletter brændt ler. Tegning på T9.

A6 T1 A Stolpehul Hus I.

Tagbærende stolpehul med to stolpespor. Snittet N-S, set fra V. Det sydlige stolpespor har afrundet bund, Dybde: 10 cm. Fyld af brungråt, humøst, leret sand med trækulsnister. Nordlige stolpespor har stejle sider og fladt afrundet bund, Dybde: 26 cm. Fyld af gråbrunt, kompakt, let humøst, let sandet ler med trækulsnister. Tegning på ST1.

A7 T1 A Stolpehul Hus I.

Otte-talsformet tagbærende stolpehul med stejle sider og skrå bund. Snittet N-S, set fra V. Tværmål: 95 cm, Dybde: 29 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, sandet ler spættet med trækulsnister og lysere pletter. Tegning på T8.

A8 T1 A Stolpehul Hus I.

Cirkulært tagbærende stolpehul med stejle sider og afrundet bund. Snittet N-S, set fra V. Diameter: 67 cm, Dybde: 25 cm. Fyld af mørkt gråbrunt, humøst, sandet ler med trækulsnister. Tegning på T8.

A9 T1 A Stolpehul Hus I.

Otte-talsformet tagbærende stolpehul med lodrette/stejle sider og afrundet bund. Snittet N-S, set fra V. Tværmål: 68 cm, Dybde: 26 cm. Stolpespor med fyld af mørkt gråbrunt, humøst, sandet ler med trækulsnister, udenom gråbrunt, humøst, sandet ler med trækulsnister. Tegning på T8.

A10 T1 A Stolpehul Hus I.

Cirkulært tagbærende stolpehul med lodrette sider og flad bund. Snittet N-S, set fra V. Diameter: 54 cm, Dybde: 10 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, sandet ler med trækulsnister. Skærer A14. Tegning på T8.

A11 T1 A Stolpehul Hus I.

Cirkulært tagbærende stolpehul med lodret og skrå side samt flad bund. Snittet N-S, set fra V. Diameter: 47 cm, Dybde: 11 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, sandet ler med trækulsnister. Tegning på T8.

Anlæg Tegn. Felt Type

A12 T1 A Stolpehul Hus I.

Cirkulært tagbærende stolpehul med lodrette sider og flad bund. Snittet N-S, set fra V. Diameter: 39 cm, Dybde: 10 cm. Fyld af sortbrunt, humøst, let sandet ler med trækul, brændt ler og keramik (X14). Nedgravet i A78. Tegning på T8.

A13 T1 A Stolpehul Hus I.

Cirkulært tagbærende stolpehul med lodret og skrå side samt flad bund. Snittet N-S, set fra V. Diameter: 47 cm, Dybde: 9 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, sandet ler med enkelte trækulsnister. Tegning på T8.

A14 T1 A Kogestensgrube.

Oval grube med skrå sider og afrundet bund. Snittet N-S, set fra V. Tværmål: 85 cm, Dybde: 25 cm. Fyld af brunsort, humøst, sandet ler med trækul, brændt ler og ildskørnede sten. Skæres af A10. Tegning på T8.

A15 T1 A Grube/kulturlag.

Stor uregelmæssig nedgravning med varierende dybde – ca. 20 cm i den sydlige del og op til 65 cm dyb i den nordlige del. Fyld af gråbrunt – mørkt gråbrunt, humøst, sandet ler med spredte pletter af rødbrændt ler, keramik (X3, X8 og X13) samt ildskørnede sten i partier.

A16 T1 A Stolpehul Hus I.

Cirkulært stolpehul efter dørstolpe med uregelmæssige sider og spids bund. Snittet NØ-SV, set fra SØ. Diameter: 28 cm, Dybde: 14 cm. Fyld af gråbrunt, let humøst, sandet ler spættet med pletter af brungult undergrundsler. Tegning på T8.

A17 T1 A Stolpehul Hus I.

Cirkulært stolpehul efter dørstolpe med stejle sider og afrundet bund. Snittet NØ-SV, set fra SØ. Diameter: 28 cm, Dybde: 15 cm. Fyld af lyst gråbrunt, let humøst, sandet ler. Tegning på T8.

A18 T1 A Stolpehul Hus I.

Cirkulært stolpehul efter dørstolpe med stejle sider og flad bund. Snittet NV-SØ, set fra SV. Diameter: 28 cm,

Dybde: 13 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, sandet ler med trækulsnister og enkelte stykker brændt ler. Tegning på T8.

A19 T1 A Stolpehul Hus I.

Cirkulært stolpehul efter dørstolpe med stejle – lodrette sider og fladt afrundet bund. Snittet NV-SØ, set fra SV. Diameter: 30, Dybde: 12 cm. Fyld af mørkt gråbrunt, humøst, sandet ler med trækulsnister. Tegning på T8.

A20 T1 A Stolpehul Hus I.

Aflangt stolpehul efter dørstolpe med lodrette sider, flad bund og afrundet stolpespor. Snittet N-S, set fra V. Tværmål: 54 cm, Dybde: 21 cm. Fyld af gråbrunt, let humøst, let sandet ler med enkelte trækulsnister. Tegning på T8.

A21 T1 A Stolpehul.

Cirkulært stolpehul med lodrette sider og flad bund. Snittet N-S, set fra V. Diameter: 35 cm, Dybde: 26 cm. Fyld af brungråt, humøst, sandet ler med trækulsnister, ildskørnede sten og en klump brændt ler. Tegning på T8.

A22 T4 A Grube.

Cirkulær grube med afrundet ujævn bund. Snittet N-S, set fra V. Diameter: 90 cm, Dybde: 20 cm. Fyld af gråbrunt, let humøst, let leret sand med trækulsnister. Diffust afgrænset i fladen. Brændt ler (X5).

A23 T7 B Kogestensgrube.

Aflang kogestensgrube. Dybde: 47 cm. Fyld af sortbrunt, humøst, leret sand med trækul, store mængder brændt ler og ildskørnede sten og keramik (X6).

A24 T4 A Kogestensgrube.

Kogestensgrube med afrundet ujævn bund. Snittet Ø-V, set fra S. Dybde: 11 cm. Fyld af mørkt gråbrunt, humøst, leret sand med trækul og få ildskørnede sten.

Anlæg Tegn. Felt Type

A25 T4 A Stolpehul.

Stolpehul med lodret og stejl side, spidst afrundet bund. Snittet N-S, set fra V. Diameter: 50 cm, Dybde: 33 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, let leret sand med enkelte småsten.

A26 T4 A Grube.

Grube med afrundet bund. Snittet N-S, set fra V. Dybde: 12 cm. Fyld af gråbrunt, let humøst, leret sand med få trækulsnister (ingen spor efter et stolpehul som anedes i fladen).

A27 T4 A Grube.

Bund af oval grube. Snittet N-S, set fra V. Dybde: 5 cm. Fyld af brungråt, let humøst, let leret sand med rødbrændt ler.

A28 T4 A Grube.

Grube med rundet bund. Snittet N-S, set fra V. Dybde: 30 cm. Fyld af heterogent lyst brungråt – gråbrunt, let humøst, let leret sand. Øverst et ujævnt 5 cm tykt sortbrunt lag med meget trækul.

A29 T4 A Stolpehul.

Stolpehul med skrå og stejl side samt afrundet bund. Snittet NØ-SV, set fra NV. Diameter: 40 cm, Dybde: 19 cm. Fyld af mørkt gråbrunt, humøst, sandet ler med mange klumper rødbrændt ler samt trækul.

A30 T4 A Stolpehul.

Stolpehul med afrundet bund. Snittet NØ-SV, set fra NV. Diameter: 45 cm, Dybde: 15 cm. Fyld af mørkt brungråt, humøst, leret sand.

A31 T3 A Stolpehul.

Stolpehul med spids bund. Snittet N-S, set fra V. Diameter: 45 cm, Dybde: 18 cm. Fyld af brungråt, let humøst, let leret sand (nærmest grus) med få trækul.

A32 T3 A Stolpehul.

Stolpehul med rundet bund. Snittet N-S, set fra V. Diameter: 30 cm, Dybde: 7 cm. Fyld af gråbrunt, let humøst, let leret sand med enkelte trækul.

A33 T3 A Stolpehul.

Stolpehul med rundet bund. Snittet N-S, set fra V. Diameter: 50 cm, Dybde: 14 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, leret sand med trækul.

A34 T3 A Grube.

Oval grube med fladt afrundet bund. Snittet N-S, set fra V. Diameter: 60 cm, Dybde: 12 cm. Fyld af mørkt gråbrunt, humøst, leret sand med parti af småsten og enkelte trækul.

A35 T2 A Grube.

Oval grube med flad bund. Snittet NV-SØ, set fra NØ. Dybde: 11 cm. Fyld af sortbrunt – brunt, let humøst, leret sand let spættet med gulbrunt undergrundsler og få trækul.

A36 T2 A Grube.

Oval grube med skrå sider og fladt afrundet bund. Snittet NØ-SV, set fra NV. Dybde: 28 cm. Fyld af mørkt gråbrunt, humøst, leret sand med trækul og pletter af gulligt undergrundssand.

A37 T2 A Grube.

Grube med ujævn flad bund. Snittet N-S, set fra V. Dybde: 15 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, let leret sand med mindre sten (5-15 cm, dog en på 39 x 28 cm).

A38 T2 A Grube.

Cirkulær grube med rundet bund. Snittet N-S, set fra V. Dybde: 29 cm. Fyld af mørkt brungråt, humøst sand.

Anlæg Tegn. Felt Type

A39 T2 A Stolpehul.

Bund af stolpehul med flad bund. Snittet NV-SØ, set fra SV. Dybde: 7 cm. Fyldet var mørkt gråbrunt og humøst.

A40 T2 A Grube.

Cirkulær grube med flad ujævn bund. Snittet Ø-V, set fra S. Dybde: 12 cm. Gråbrunt, humøst fyld med pletter/klumper af brændt ler.

A41 T4 A Stolpehul.

Stolpehul med afrundet bund. Snittet N-S, set fra V. Diameter: 36 cm, Dybde: 9 cm. Fyld af sortbrunt, let humøst, let leret sand med trækul.

A42 T4 A Stolpehul.

Stolpehul med rundet bund. Snittet N-S, set fra V. Diameter: 40 cm, Dybde: 13 cm. Fyld af gråbrunt, let humøst, let leret sand.

A43 T4 A Kogestensgrube.

Oval kogestensgrube med skrå sider og flad bund. Snittet Ø-V, set fra S. Dybde: 20 cm. Fyld af mørkt gråbrunt, humøst, leret sand med trækulsnister og ildskørnede sten (nedgravet i gulligt sand).

A44 T4 A Kogestensgrube.

Aflang kogestensgrube med skrå sider og flad bund. Snittet Ø-V, set fra S. Tværmål: 106 cm, Dybde: 22 cm. Fyld af sortbrunt, humøst, leret sand med meget trækul (partier med næsten rent trækul) og mange ildskørnede sten. Tegning på T9.

A45 T4 A Kogestensgrube.

Aflang kogestensgrube med skrå, afrundede sider og fladt afrundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Længde: 184 cm, Dybde: 20 cm. Øverst et lag af gråbrunt, humøst, leret sand med trækulsnister og ildskørnede sten. Nederst fyld af sortbrunt, humøst, leret sand med en del trækul og ildskørnede sten. Tegning på T9.

A46 T4 A Grube.

Aflang grube med stejle sider og afrundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Tværmål: 105 cm, Dybde: 48 cm. Fyld af mørkt gråbrunt - brungråt, kompakt, humøst, leret sand med nister af trækul og rødbrændt ler samt pletter af gråligt sand og enkelte småsten.

A47 T5 A Grube.

Aflang grube med skrå sider og fladt afrundet bund. Snittet NV-SØ, set fra SV. Tværmål: 155 cm, Dybde: 47 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, leret sand. I bunden mørkere og mere kompakt lag med trækul og småsten.

A48 T5 A Kogestensgrube.

Aflang kogestensgrube med skrå/stejle sider og skå bund. Snittet SV-NØ, set fra SØ. Tværmål: 82 cm, Dybde: 53 cm. Øverst fyld af mørkt gråbrunt, humøst, leret sand med en del trækulsnister og partier af brunsort fyld/trækul samt ildskørnede sten. I bunden fyld af sortbrunt, humøst, leret sand med meget trækul og mange

ildskørnede sten. Tegning på T9.

A49 T5 A Kogestensgrube.

Cirkulær kogestensgrube med ujævn flad bund. Snittet Ø-V, set fra S. Diameter: 100 cm, Dybde: 12 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, let leret sand med ildskørnede sten.

A50 T5 A Grube.

Cirkulær grube med skrå sider og afrundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Diameter: 120 cm, Dybde: 24 cm. Fyld af sortbrunt, humøst, leret sand med nister af trækul og rødbrændt ler samt stumper af ildskørnede sten. Meget kompakt i bunden. Skitse i Gravebog.

A51 T5 A Kogestensgrube.

Cirkulær kogestensgrube med fladt afrundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Diameter: 140 cm, Dybde: 13 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, leret sand med trækul og ildskørnede sten.

Anlæg Tegn. Felt Type

A52 T5 A Grube.

Aflang grube med afrundet bund. Snittet N-S, set fra V. Diameter: 90 cm, Dybde: 15 cm. Fyld af kompakt gråbrunt - sortbrunt, humøst, let leret sand med trækul og få ildskørnede sten.

A53 T5 A Stolpehul/lille grube.

Cirkulær stolpehul eller lille grube med skår sider og afrundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Diameter: 58 cm, Dybde: 17 cm. Fyld af gråbrunt, let humøst, leret sand med trækulsnister og keramik (X9) samt pletter af gulbrunt undegroundsler og småsten.

A54 T5 A Stolpehul.

Stolpehul med rundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Diameter: 35 cm, Dybde: 11 cm. Fyld af gråbrunt, let humøst, let leret sand med trækulsnister.

A55 T5 A Kogestensgrube.

Uregelmæssig kogestensgrube. Snittet Ø-V, set fra S. Dybde: 22 cm. Fyld af sortbrunt, humøst, leret sand med trækul og ildskørnede sten.

A56 T5 A Grube.

Cirkulær grube med afrundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Diameter: 65 cm, Dybde: 10 cm. Fyld af mørkt gråbrunt, let humøst, let leret sand med trækul.

A57 T5 A Grube.

Cirkulær grube med afrundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Diameter: 68 cm, Dybde: 10 cm. Fyld af mørkt gråbrunt - brunt, kompakt, let humøst, leret sand.

A58 T5 A Grube.

Aflang grube med lodrette sider og let ujævn, flad bund. Snittet NV-SØ, set fra SV. Tværmål: 90 cm, Dybde: 19 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, leret sand med trækul og småsten. Keramik (X10).

A59 T6 A Grube.

Grube med stejle sider og afrundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Dybde: 45 cm. Fyld af mørkt gråbrunt, humøst, leret sand med trækul og enkelte sten.

A60 T6 A Kogestensgrube.

Cirkulær kogestensgrube med skrå og ujævn side samt afrundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Diameter: 115 cm, Dybde: 31 cm. Fyld af sortbrunt, humøst, leret sand med trækulsnister, enkelte pletter brændt ler og ildskørnede sten. Tegning på T9.

A61 T3, T4 A Grube / Kulturlag.

Stor uregelmæssig grube eller kulturlag. Dybde på 25 - 42 cm. fyld af gråbrunt - mørkt gråbrunt, humøst, leret sand med spredte ildskørnede sten og få stykker rødbrændt ler samt keramik (X12).

A62 T1 A Grube.

Oval grube med skrå sider og rundet bund. Snittet N-S, set fra V. Tværmål: 85 cm, Dybde: 25 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, sandet ler med trækul og pletter af gulbrunt undergrundsler. Skitse i Gravebog.

A63 T1 A Grube.

Grube med spidst afrundet bund. Snittet N-S, set fra V. Tværmål: 95 cm, Dybde: 25 cm. Fyld af gråbrunt, kompakt, humøst, sandet ler med trækul og få sten.

A64 T1 A Kogestensgrube.

Kogestensgrube med skrå flad bund. Snittet N-S, set fra V. Tværmål: 140 cm, Dybde: 5 cm, dog 12 cm i nordenden. Fyld af sortbrunt, humøst, sandet ler med trækul og ildskørnede sten.

Anlæg Tegn. Felt Type

A65 T1 A Grube.

Oval grube med stejle sider og afrundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Tværmål: 150 cm, Dybde: 66 cm. Fyld af mørkt gråbrunt, humøst, let sandet ler med trækul og mange klumper rødbrændt ler samt få ildskørnede sten.

A66 T1 A Kogestensgrube.

Oval kogestensgrube med afrundet bund. Snittet NV-SØ, set fra SV. Tværmål: 70 cm, Dybde: 12 cm. Fyld af sortbrunt, humøst, sandet ler med trækul og ildskørnede sten.

A67 T1 A Kogestensgrube.

Bund af kogestensgrube med rundet bund. Snittet N-S, set fra V. Tværmål: 40 cm, Dybde: 11 cm. Fyld af sortbrunt, humøst, sandet ler med trækul og ildskørnede sten.

A68 T1 A Kogestensgrube.

Kogestensgrube med afrundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Tværmål: 90 cm, Dybde: 11 cm. Fyld af kompakt, sortbrunt, humøst, sandet ler med trækul og ildskørnede sten.

A69 T1 A Kogestensgrube.

Kogestensgrube med rundet bund. Snittet N-S, set fra V. Tværmål: 60 cm, Dybde: 18 cm. Fyld af kompakt, sortbrunt, humøst, sandet ler med trækul og ildskørnede sten.

A70 T4 A Grube.

Aflang grube med stejle sider og fladt afrundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Tværmål: 100 cm, Dybde: 24 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, leret sand med trækul og enkelte sten, samt pletter af rødbrændt ler.

A71 T4 A Grube.

Oval grube med afrundet bund. Snittet N-S, set fra V. Tværmål: 85 cm, Dybde: 26 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, leret sand med trækul.

A72 T4 A Grube.

Cirkulær grube med afrundet bund. Snittet N-S, set fra V. Tværmål: 60 cm, Dybde: 9 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, leret sand med trækul og stumper af rødbrændt ler.

A73 T4 A Grube.

Cirkulær fladbundet grube. Snittet Ø-V. Tværmål: 330 cm, Dybde: 8 cm. Fyld af gråbrunt, let humøst, leret sand med trækul.

A74 T4 A Grube.

Aflang grube. Snittet Ø-V, set fra S. Tværmål: 170 cm, Dybde: 37 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, leret sand med få sten (5-7 cm store).

A75 T4 A Grube.

Omtrent cirkulær grube med spids bund. Snittet NV-SØ, set fra SV. Tværmål: 60 cm, Dybde: 14 cm. Fyld af mørkt gråbrunt, humøst, leret sand.

A76 T3 A Grube.

Dråbeformet grube med afrundet bund. Snittet Ø-V, set fra S. Tværmål: 120 cm, Dybde: 11 cm. Fyld af gråbrunt, let humøst, let leret sand.

A77 T3 A Grube.

Grube med skrå sider og flad bund. Snittet NV-SØ, set fra SV. Tværmål: 90 cm, Dybde: 22 cm. Fyld af gråbrunt, humøst, leret sand.

A78 T1 A Grube.

Uregelmæssig, L-formet grube. Snittet N-S, set fra V. Dybde: 35 cm. Fyld af mørkt gråbrunt, let humøst, let sandet ler med trækul, brændt ler og ildskørnede sten. I bunden et lag af gråsort trækulfedt, let sandet ler med trækul og ildskørnede sten. Stolpehul A12 er nedgravet i A78. Tegning på T8.

Fundliste

x-nr.	anlæg	genstand	beskrivelse
-------	-------	----------	-------------

x-nr.	anlæg	genstand	beskrivelse
X 1	A 2	keramik	8 randskår, ca. 27 side- og bundskår samt fragmenter af kar med lodret lige munding, afrundet, let afstrøget rand og 0,7-1,2 cm tykt rødbrunt groft magret gods, med sekundær brænding. Enkelte sideskår har overgang til bund.
X 2	A 2	tænder og knogle	Kæbefragmenter fra større husdyr (ko eller hest).
X 3	A 5	keramik	7 sammenhængende sideskår af 0,8-0,9 cm tykt rødbrunt fint magret gods med lodret stregornamentik på nederste del af bugen.
X 4	koncentration i n/v ende af A 15	keramik og brændt ler	Rand-, bund- og sideskår fra minimum to lerkar. Det første med lige lodret munding, udtrukket rand og 0,5-0,6 cm tykt fint magret gods med sort inderside og rød yderside. Fra dette kar stammer 4 randskår og ca. 82 bund- og sideskår samt fragmenter. 1 sideskår har en båndformet hank, ca. 5 har bugnæk og ca. 5 har overgang til bund. Ingen af skårene har spor af sekundær brænding. Det andet kar har 0,9-1,6 cm tykt groft magret delvist beklasket gods med rødbrun yderside og sort inderside. Herfra stammer ca. 5 skår. Derudover ca. 10 stykker brændt lerklining med aftryk.
X 5	A 22	brændt ler	1 stykke brændt ler med aftryk.
X 6	A 23	keramik og brændt ler	1 ukarakteristisk sideskår af lerkar med 0,9 cm tykt groft magret gods med rødbrun beklasket yderside og sort inderside. 15 stykker brændt lerklining med aftryk og sodsværtning.
X 7	A 28	keramik	1 ukarakteristisk sideskår af 0,9 cm tykt groft magret lysbrunt gods med en lille rest af madskorpe på indersiden.
X 8	østenden af A 15	keramik	2 randskår fra kar med lige udtrukket rand, lige lodret munding, 0,7 cm tykt fint magret rødbrunt gods.
X 9	A 53	keramik	3 ukarakteristiske sideskår af kar med 0,6-1,0 cm tykt groft magret delvis beklasket gods med rødbrun yderside og sort inderside.
X10	A 58	keramik	1 ukarakteristisk sideskår og 1 fragment af 1,2 cm tykt groft magret rødbrunt gods.
X11	A 60	keramik	2 ukarakteristiske sideskår. Det ene 1,2 cm tykt groft magret rødbrunt gods med beklaskning. Det andet 0,9 cm tykt groft magret sort gods.
X12	A 61	keramik	4 små ukarakteristiske sideskår af 0,9 cm tykt delvis beklasket gods med rødbrunt yderside og sort inderside.
X13	A 15 opsamlet fra over-	keramik og brændt ler	Ukarakteristiske sideskår fra minimum to lerkar. Det ene har 0,9-1,2 cm tykt lysbrunt groft magret gods med beklaskning. Fra dette kar stammer 6 skår heraf 1 med rest madskorpe.

x-nr.	anlæg	genstand	beskrivelse
	fladen		Det andet har 0,5-0,8 cm tykt mellemgroft magret rødbrunt gods. 6 skår er fra dette kar. Derudover ca. 6 stykker brændt lerklining med aftryk.
X14	A 12	keramik og brændt ler	1 ukarakteristisk sideskår af 0,9 cm tykt groft magret gods med rød yderside og sort inderside. 1 stykke brændt lerklining.

Jordprøveliste

nr.	anlæg	beskrivelse
JP 1	A44	prøve fra den trækulsholdigste del af A44
JP 2	A45	prøve fra det mørkeste parti af A45
JP 3	A15	prøve fra midten og s/ø delen af A15
JP 4	A61	prøve fra midten og den vestlige del af A61
JP 5	A2	prøve fra det mørkeste parti af A2
JP 6	A48	prøve fra nederste del af A48

Tegningsliste

T-nr.	Type	Skala	Initialer
T1	fladetegning, felt A -målesystem 1: P1-P2, P4-P6	1:100	JC
T2	fladetegning, felt A -målesystem 1: P4-P5	1:100	JC
T3	fladetegning, felt A -målesystem 1: P4-P5	1:100	LMC
T4	fladetegning, felt A -målesystem 1: P2-P3, P4, P6-P7	1:100	JC
T5	fladetegning, felt A -målesystem 2: P7-P10	1:100	JC
T6	fladetegning, felt A -målesystem 2: P10-P11	1:100	JC
T7	fladetegning, felt B -lokalt målesystem: P12-P13	1:100	JC
T8	Snittegning af anlæg A3, A6-A21, A78	1:10	LMC
T9	Snttegning af anlæg A5, A44-A45, A48, A60	1:10	LMC

Fotoliste

F.nr.	Motiv	Init.	Dato
2003024F01-01	(problemer med filmen)		
2003024F01-02-3	Oversigtsfoto af felt A, fra vest	JC	11/6
2003024F01-4	oversigtsfoto af det afrensede felt A, fra syd	JC	11/6
2003024F01-05-6	Detailfoto af keramikkoncentration (X 4) i n/v enden af A15, fra syd	LMC	12/6
2003024F01-7-8	Detailfoto af keramikkoncentration (X 4) i n/v enden af A15, fra vest	LMC	12/6
2003024F01-9-10	Detailfoto af X 4 i n/v enden af A15: niveau 2, fra syd	LMC	12/6
2003024F01-11-13	Foto af snit i n/v enden af A15 hvor X4 lå, fra syd (jf. A15, T8)	LMC	12/6
2003024F01-14-15	Detailfoto af A23 på felt B, fra vest	LMC	13/6
2003024F01-16	Arbejdsfoto af afrensning af A44, fra syd	JC	16/6
2003024F01-17-19	Detailfoto af A44, fra syd	LMC	16/6
2003024F01-20	Arbejdsfoto af jordprøvetagning (Lehne og "hjælper" -Jesper)	JC	16/6

Liste over måledata

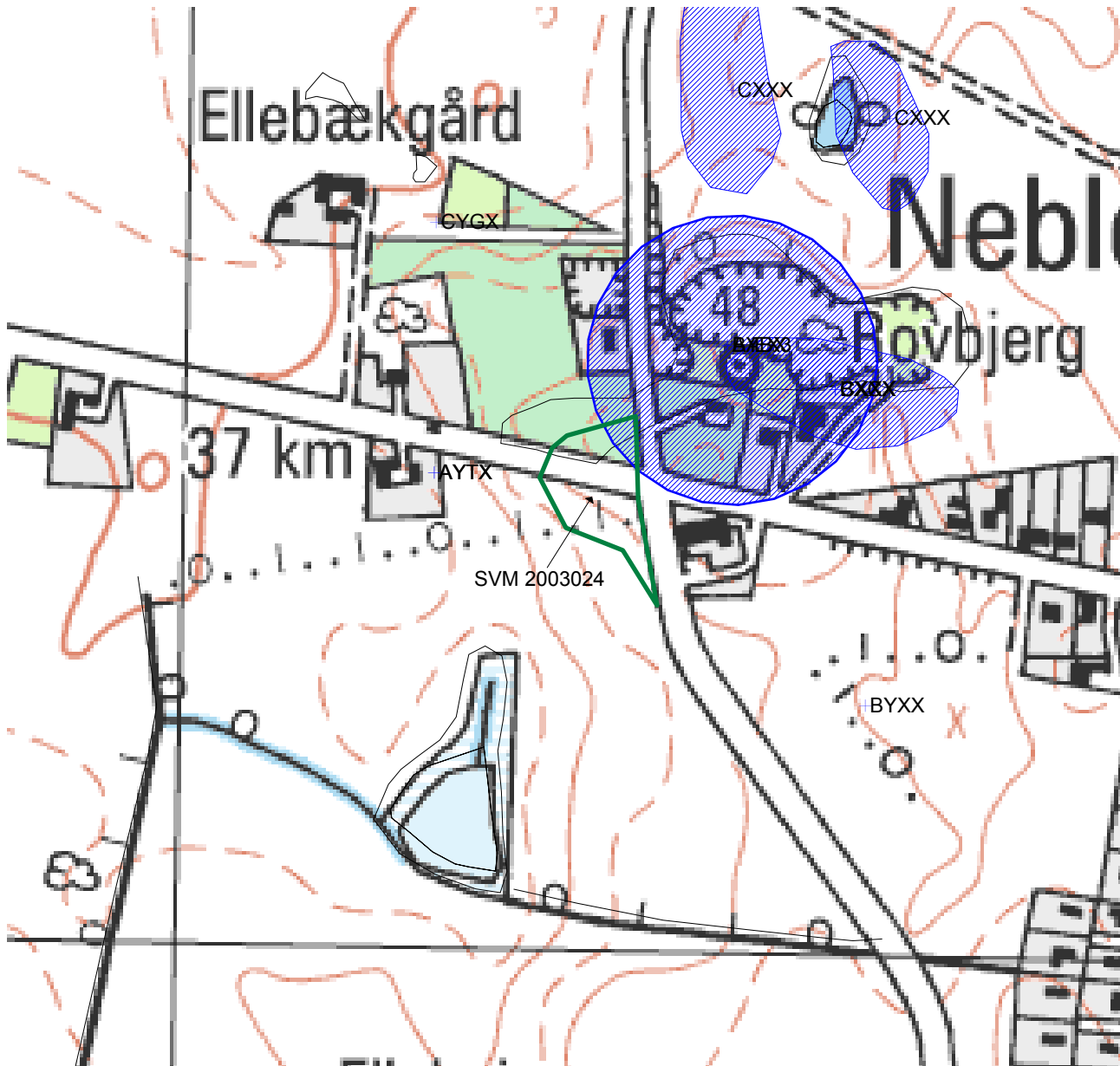
Måledata for punkter til fiksering af tegnede planer. System34 Sjælland.

P	X_opr	Y_opr	Kote	MI_X	MI_Y
1	154080,667	97429,42	35,363	-154080,6	97429,42
2	154051,94	97421,838	34,063	-154051,9	97421,83
3	154032,628	97416,774	34,4	-154032,6	97416,77
4	154050,962	97425,67	34,444	-154050,9	97425,67
5	154049,927	97429,53	34,848	-154049,9	97429,53
6	154052,978	97417,961	33,808	-154052,9	97417,96
7	154027,889	97407,297	34,066	-154027,8	97407,29
8	154026,841	97401,392	33,884	-154026,8	97401,39
9	154030,758	97400,698	33,676	-154030,7	97400,69
10	154022,525	97377,781	33,723	-154022,5	97377,78
11	154018,932	97358,111	33,345	-154018,9	97358,11
12	154035,028	97482,918	37,69	-154035,0	97482,91
13	154035,027	97479,936	37,717	-154035,0	97479,93

P svarer til punkter opsat i felterne (P1 – P11 i Felt A, P12-13 i Felt B).

Bilag 1: Udsnit af 4 cm kort

SVM2003024 Rovbjerg SV – beliggenhed af anlægsområdet samt markering af fortidsmindebeskyttelseslinie og flere af de kendte fortidsminder i området.

Bilag 2: Oversigtskort

Bilag 3: Hus I

